

КОНЦЕПЦІЯ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-МОВЛЕНЕВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ФІЗИНОГО ВИХОВАННЯ

Кондрацька Г.Д.

завідувач кафедри спортивних дисциплін та методики їх викладання
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка, кандидат педагогічних наук, доцент

Кондрацька Г.Д. КОНЦЕПЦІЯ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-МОВЛЕНЕВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ФІЗИНОГО ВИХОВАННЯ // ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЕ И ПРИКЛАДНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В ПРАКТИКАХ ВЕДУЩИХ НАУЧНЫХ ШКОЛ. – 2014. – № 4; URL: fund-issled-intern.esrae.ru/4-53

Показано складові структурно-функціональної моделі формування професійно-мовленнєвої культури майбутнього учителя фізичного виховання. Розкрито принципи педагогічного спілкування майбутнього учителя фізичного виховання – науковості, зв'язку теорії з практикою, професійної спрямованості. Встановлено і апробовано структурно-функціональну модель формування професійно-мовленнєвої культури майбутніх учителів фізичного виховання

Ключові слова: концепція, моделювання, професійно-мовленнєва культура, студент, физическое воспитание.

Вступ. Аналіз психолого-педагогічної літератури показує необхідність пошуку нових підходів до підготовки фахівця в умовах вузу. Наші пошуки ґрунтуються на ідеях і наукових результатах Г. Почепцов [5], Н. Котух [4], О.Цимбалюк [8], І. Цар [7], В. Гриньової [2], Н. Волкова [1] та Л. Савенкова [6]. У дослідженні користувалися порадами О. Дубасенюк і Г. Почепцова, які пропонують використовувати традиційний підхід, що користується поняттями: герменевтики – науки, яка скерована на вивчення власної думки або для спростування думки співбесідника; загальнотеоретичний підхід, що базується: на теорії комунікації – науці про теоретичні концепції стосовно загальних питань людського спілкування; теорії масової комунікації – науці про особливості спілкування з масовою аудиторією; семіотиці – науці про знаковий аспект комунікації, яка розглядає знак як вільне поєднання значення (змісту) і форми; теорії міжнародних комунікацій – науці, що розглядає такі різновиди діяльності, як урядові переговори, переклад як засіб міжнародного

спілкування, менеджмент конфліктних міжнародних ситуацій; прикладний підхід, що виходить: з психоаналізу – науки, яка розглядає комунікативні процеси як такі, що дають можливість зазирнути в підсвідоме; ділової комунікації – науки, яка вивчає найраціональніші способи розв'язання ділових проблем; теорії перформансу – науки, яка вивчає особливості поведінки індивідуума чи групи в присутності іншого індивідуума чи групи; теорії інформації – суто прикладної математичної науки; - теорії комунікативних обмінів – науки про стратегію і тактику людської поведінки під час обміну інформацією; семантики – науки, що вивчає значення мовних одиниць, бо без формалізації семантики неможливе будь-яке комп'ютерне моделювання людського мислення та спілкування; психолінгвістики – науки про еквіваленти мовних процесів у психіці; паралінгвістики – науки про процеси, які супроводжують мовну комунікацію, тобто про невербальні комунікації; психологічний і соціологічний підхід, що використовує: психологію – науку про поведінку окремого індивідуума, групи людей або народу в цілому згідно з менталітетом; соціологію – науку, що вивчає відносини соціальних структур [5].

Науковці Н. Котух [4], О. Цимбалюк [8], І. Цар [7]. розглядають індивідуальні цінності людини як критерії сформованості комунікативної культури вчителя. Досліджують у діалектичній єдності професійно значущі якості фахівців у контексті з важливими якостями та ключовими компетенціями сучасного фахівця.

В. Гриньова [4] стверджує, що методологічний концепт відбиває взаємозв'язок і взаємодію різних підходів до вивчення проблеми педагогічної культури. Педагогічна культура майбутнього учителя є певною системою й одночасно елементом педагогічної системи. Цілісність і системність педагогічної культури як педагогічного феномена забезпечують структурні та функціональні її компоненти; особистісно-діяльнісний підхід, що забезпечує усвідомлення студентом себе як особистості, виявлення і розкриття своїх педагогічних можливостей [2].

Н. Волкова [1] та Л. Савенкова [6] вважають, що зміст підготовки майбутніх учителів має бути представлений ціннісно-змістовними, емоційно насиченими, професійно-спрямованими елементами, включеними у контекст життєвих, професійно-спрямованих комунікативних проблем студента через моделювання особистісно орієнтованих, комунікативних ситуацій. Дослідницею обґрунтовано доцільність синергетичної методології для вирішення проблеми підготовки майбутніх учителів, за якої результат

конкретної комунікативної дії студента.

Таким чином, проаналізувавши психолого-педагогічну та методичну літературу виникає необхідність створення концепції моделювання професійно-мовленнєвої культури майбутніх учителів фізичного виховання.

Мета. Обґрунтувати структурно-функціональну модель формування професійно-мовленнєвої культури майбутнього учителя фізичного виховання.

Виклад основного матеріалу. Вивчення різних підходів до формування в умовах навчання у вищому навчальному закладі комунікативної культури дає можливість розробити концепцію моделювання процесу формування професійно-мовленнєвої культури фахівців фізичного виховання.

Дослідження проводилося з 2010 по 2014 рік і включало анкетування вчителів, тренерів-викладачів, інструкторів фізичної культури з питань культури мови, тестування рівня сформованості комунікативних якостей, вивчення техніки мови і ораторських умінь.

Тестування складалось з 12 питань, які оброблявся за допомогою експертних оцінок. За результатами кореляційного аналізу Пірсона, виявлено зв'язок між позиціями уявлення учителів про себе, використанням вербальної і невербальної комунікації та професійною успішністю. Виявлено істотний зв'язок між уявленням учителів про себе, професійною успішністю та показником саморозуміння. Зв'язок між вербальною і невербальною комунікацією та професійною успішністю не виявлено. Однак неможна стверджувати, що вербальна і невербальна комунікація не впливає на професійну успішність фахівців фізичного виховання.

Також, емпіричне дослідження мовних здібностей проводилось на факультетах фізичного виховання Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Кам'янець-подільського національного університету, Ізмаїльського державного гуманітарного університету, (анкетування, опитування, бесіди зі студентами) показали, що в цілому студенти розуміють важливість професійно-мовленнєвої культури, але самі недостатньо орієнтовані в даному питанні.

Результати анкетування показали також, що студенти мають потребу у вивченні спецкурсу: "Професійно-мовленнєва культура" запропонованого автором. Так, з 124 студентів, що брали участь в анкетуванні, на запитання про оптимальний період вивчення курсу "Професійно-мовленнєва культура" 32 студента (25,8%) висловилися за курс впродовж всього періоду навчання, 84 студента (67,7%) назвали оптимальним 2 - 3 роки і 8 студентів (6,5%) вважають 36 аудиторних годин достатніми.

Відомо, що основу професійного мовлення викладача становить книжкова лексика і наукова термінологія, засвоєння якої студентами відбувається поступово і залежить від загальних інтелектуальних можливостей і словникового запасу.

Аналіз опитувань, анкетувань та тестувань викладачів і студентів, їх діяльності від стадії підготовки до спільного аналізу результатів дозволив зробити наступні пропозиції:

- моделювання та реалізація квазіпрофесійних ситуацій в навчальному процесі має велике значення при підготовці майбутнього фахівця до різних видів педагогічної практики, допомагає студентам почувати себе більш впевнено в реальній обстановці майбутньої професійної діяльності;

- використання на практичних заняттях інтерактивних форм і методів навчання дозволяє на основі отриманих теоретичних знань забезпечити формування у майбутніх фахівців напряму фізична культура і спорт прийомів ефективного мовного взаємодії в професійно значущих ситуаціях;

- ефективність застосування інтерактивних форм і методів навчальної роботи визначається можливістю реалізації студентами умінь аналізувати мова, змінювати текст в залежності від ситуації спілкування і характеру аудиторії, вибирати відповідні вербальні та невербальні засоби, використовувати різні прийоми мовного взаємодії, тобто всього того, що відбиває професійно-мовні аспекти їх майбутньої професійної діяльності.

Вище описане вказує на використання принципу науковості у формуванні професійно-мовленнєвої культури майбутніх учителів фізичного виховання. Цей принцип передбачає безпосереднє створення під час навчально-виховного процесу ситуацій спілкування, організованих навколо певних тем з використанням певних мовних жанрів. Можливі різні комбінації запропонованих підходів, але при їх реалізації збагачення мовного досвіду відбувається за рахунок включення в мову учнів готових конструкцій і моделей, які відповідають певним умовам комунікації.

На нашу думку для навчання культури мови допускаються інші методи побудови навчальних занять – моделювання умов занять.

У реалізації комунікативно-діяльнісного підходу особливу складність представляє необхідність співвіднесення професійно-мовних знань і реального мовного досвіду студента.

Перший аспект - розроблений курс лекцій та семінарів допоможе оцінити повноту, системність і міцність знань та вмінь студентів-майбутніх

учителів фізичного виховання при використанні інтерактивних методик під час навчально-виховного процесу у ВНЗ.

На перших етапах навчання студент має недостатній мовний досвід, тому ми бачимо завдання формування професійно-мовленнєвої культури через залучення студента в активне мовне спілкування в реальних умовах майбутньої професійної діяльності. В цих умовах оптимізується формування здатності встановлювати зв'язок між знаннями і ситуацією, а також здатності на основі цього зв'язку здійснювати дію, що дозволяє вирішити проблему.

Комунікативно-діяльнісний підхід до навчання на факультетах фізичного виховання спрямований на формування в практичній діяльності комунікативних здібностей студентів, що слід розуміти як здатності людини вирішувати мовними засобами ті чи інші комунікативні завдання в різних сферах і ситуаціях спілкування.

Другий аспект - розроблено методи і засоби передачі наукової інформації, впливу на студентів в процесі спілкування – для ефективного вирішення завдань курсу. Проте слід враховувати, що в процесі навчальної взаємодії студенти переймають не тільки норми вимови, наголосу, слововживання та моделювання висловлювань, але і мовні недоліки під час виявлення помилок у виконанні вправи. Це особливо актуально для мовної середовища фізкультурного вузу, особливістю навчально-виховного процесу в якому є великий обсяг навчальних занять, які проводяться в умовах спортивних залів, басейнів, стадіонів і т.д.

Крім того, викладачі та студенти на заняттях з спортивних дисциплін часто знаходяться в ситуаціях напівофіційного спілкування, що припускає використання розмовного стилю мови – в туристичних походах, на тренувальних зборах, в поїздках на змагання.

Тому, до промови викладачів спортивних дисциплін ставляться строгі вимоги: вона повинна бути точною, інформативно насиченою, чистою, правильною і виразною.

Практика роботи вищих навчальних закладів показує, що в системі сучасної освіти виникла гостра необхідність підвищеної уваги кожного викладача до своєї мовної культури як одного з чинників формування професійно-мовленнєвої культури студента.

У завдання викладачів спортивних дисциплін і дисциплін спеціалізації входить орієнтація даних умінь і навичок на вирішення професійних завдань. Однак не всі з них володіють достатнім рівнем мовної культури, але, якщо й

усвідомлюють недоліки власної мови і необхідність роботи над її вдосконаленням.

Мовна культура педагога є одним з факторів, що впливають на процеси пізнання, спілкування, самовираження, отже, вона сприяє всебічному розвитку особистості і активізує процес навчання, тому з метою вдосконалення мовної культури повинні розвиватися і мовні характеристики викладачів, які сприяють розумінню студентами змісту навчального матеріалу, причому особлива увага приділяється семантичній стороні мови, її термінологічній наповнюваності, відповідності нормам літературної мови.

Мова студентів збагачується викладачами різних дисциплін, так як мовленнєвий розвиток, мовна культура є найважливішою педагогічною основою професійного навчання. Формування міцних і глибоких професійних знань у студентів обумовлено тим, наскільки точно і ясно вони можуть висловити їх у своїй промові, наскільки точно вони розуміють зміст викладеного матеріалу. Невміле користування мовою, незнання механізмів мови, недостатній словниковий запас ускладнюють спілкування студента і викладача в умовах навчального процесу.

Таким чином, необхідною умовою формування професійно-мовленнєвої культури майбутнього фахівця з фізичного виховання, є високий рівень мовної культури викладачів вузу, їх зацікавленість в ефективній мовній підготовці студентів і здатності здійснювати з цією метою певні дії, в тому числі і дії, спрямовані на вдосконалення власної мовної культури.

Принцип професійної спрямованості сприятиме оцінці вміння сформувати культуру поведінки учителя, свідоме ставлення до оточуючих, формування свідомості до стійкої потреби у правильності спілкування на практичних заняттях.

Особистість викладача, його мова, педагогічний стиль взаємодії зі студентською аудиторією відіграють важливу роль у розвитку особистості студента взагалі і студента як мовної особистості, зокрема.

Ефективним засобом підвищення мовної культури викладачів може служити індивідуальне або групове консультування з питань найбільш частотних мовних помилок, причин їх появи, нормативності варіантів мовних засобів, точності формулювань, що також сприяє підвищенню їх інтересу до питань мови та культури мови, усвідомлення власних мовних недоліків та необхідності корекції грамотності, формування потреби в роботі з навчально-методичною літературою.

Вагоме значення у вдосконаленні мовленнєвої культури молодих викладачів може мати організація педагогічного наставництва, покликаного забезпечити адаптацію молодого фахівця в професійному середовищі, передачу педагогічного досвіду у формуванні професійного іміджу, педагогічного стилю, мовного ідеалу. Досвідчений наставник повинен включати в педагогічний аналіз навчальних занять молодих викладачів оцінку їх мовної культури як професійно важливої якості фахівця.

Удосконалення системи професійної підготовки будь-якого фахівця з фізичного виховання передбачає посилення його теоретичної та практичної підготовки. Теоретична підготовка фахівців фізкультурно-спортивного профілю передбачає спільну роботу викладачів і студентів, спрямовану на оволодіння студентами системою знань про фізичну праву, засоби та методи навчання, форми проведення та організації спортивно-масової діяльності.

Педагогічний процес може бути представлений як інтеграція взаємопов'язаних процесів взаємодії викладача та студента, що веде до встановлення інформаційних, організаційно-діяльнісних, комунікативних та інших зв'язків і відносин.

Педагогічна взаємодія на практичних заняттях має дві сторони, два взаємообумовлених компонента: педагогічний вплив і відповідну реакцію студента. Вплив може бути прямим і непрямим, різнитися за спрямованістю, змістом і формою проведення, наявності мети, характеру зворотного зв'язку.

Необхідно визнати, що найбільшими можливостями для становлення та розвитку позитивних типів взаємин між викладачами та студентами є практичні заняття. Створений викладачем в ході практичних занять сприятливий комунікаційний клімат допомагає встановити контакт, стимулює активність студентів, позитивно позначається на протіканні процесів вивчення, засвоєння та вдосконалення фізичної вправи.

Використання на практичних заняттях з спортивних дисциплін аналізу мовних висловлювань дозволяє уникати повторення мовних помилок, дозволяє під керівництвом викладача сформулювати програму власного мовного розвитку. Надалі співвідношення успішності виконання тих чи інших мовних дій з вихідними показниками дозволить студенту оцінити та удосконалити свої мовні можливості. У завдання викладача входить позитивна оцінка особистісних досягнень студентів, прогресу оволодіння окремими якостями мови або мовними діями.

Цикли навчальних дисциплін повинні бути спрямовані на модифікацію змісту навчально-виховної роботи у навчальному закладі шляхом

використання нових форм, методів, засобів організації педагогічної практики. З метою формування *комунікативної компетентності* нами застосовувалася низка методів, зокрема акмеологічні тренінги, навчальні дискусії, діалоги, метод дебатів, інтерактивні методи (“робота в парах”, “експертні групи”, створення ситуації успіху та ін.); проблемно-пошукові методи (метод мозкового штурму, метод можливих варіантів, або “дерево рішень”); методи моделювання ситуацій; аналіз публічних виступів, використання радіо-телевізійних програм, розробка конспектів, структурування тем уроків та виховних заходів, методи усного, письмового та комп’ютерного контролю та самоконтролю, творчі звіти з педагогічної практики, активна участь у науково-дослідній роботі, в конкурсах і олімпіадах, тематичних конференціях.

Третій аспект - впроваджено педагогічні умови для розширення навчально-виховного процесу на факультатах фізичного виховання:

1. Формування знань про навчальної діяльності учнів та закономірності його розвитку.
2. Застосування методів і засобів комунікації під час практичних занять та педагогічної практики.
3. Введення спецкурсу «Професійно-мовленнєва культура».

У процесі використання концепції моделювання процесу формування професійно-мовленнєвої культури майбутнього учителя фізичного виховання зазнає змін: термінологічна лексика, вміло проводиться відбір мовних засобів, доречних в певних умовах і ситуаціях спілкування, викладачі і студенти працюють над вдосконаленням комунікативних якостей мови, щонає суттєвий вплив на розвиток не тільки професійно-мовленнєвої, а й загальної культури фахівця.

Формування професійно-мовленнєвої культури в умовах навчання у вузі відбувається поетапно:

- формування ціннісного ставлення до мови і мови як основного інструменту майбутньої професійної діяльності;
- оволодіння теоретичними мовними знаннями;
- формування практичних мовленнєвих умінь,
- розвиток навичок спілкування в професійно значущих ситуаціях.

По принципу в’язку теорії з практикою у процесі професійно-орієнтованої практики закріплюються теоретично уявлення і знання студентів з професійно-мовленнєвої культури, формуються на цій основі професійні навички та вміння, необхідні в практичній діяльності.

Практика в різних виховних, освітніх, спортивних, реабілітаційних установах має значний потенціал, який дозволить майбутнім фахівцям усвідомити важливість і необхідність мовленнєвих умінь і навичок для успішної професійної діяльності.

На період проходження практики студент повинен отримувати не тільки завдання професійно-педагогічного характеру, а й завдання з культури писемного та усного мовлення, мовного аналізу. До звіту студентів з усіх видів практики повинні пред'являтися вимоги грамотного (відповідно до норм письмової наукової мови) опису проведеної роботи, вивчених матеріалів, оформлення отриманих результатів.

Педагогічна практика покликана забезпечити формування педагогічних умінь і навичок до рівня, що дозволяє самостійно вирішувати навчальні, оздоровчі та виховні завдання в процесі фізичного виховання, формувати професійно-значущі якості особистості, що зумовлюють стійкий інтерес до діяльності вчителя фізичної культури, потреба в систематичній самоосвіті та творчому підході до педагогічної роботи.

Піл час практики пропонується студентам ставити завдання:

- освоєння прийомів організації спілкування з учнями, міжособистісного спілкування в колективі;
- складання професійних жанрів;
- формування позитивного ставлення учнів до занять фізичною культурою, здорового способу життя;
- участі в обговоренні (аналізі) мовної поведінки практикантів при проведенні уроку фізичної культури;
- організації та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів;
- публічного виступу на теми здорового способу життя, рухової активності;
- вдосконалення мовленнєвих умінь і навичок, закріплення знань з культури мовлення;
- доречного використання невербальних засобів спілкування.

Таким чином, реалізація принципу зв'язку теорії з практикою до організації безперервної педагогічної практики буде сприяти розвитку професійно-мовленнєвої культури студентів факультету фізичного виховання, залученню студентів до загальнолюдської культури, що підвищує рівень

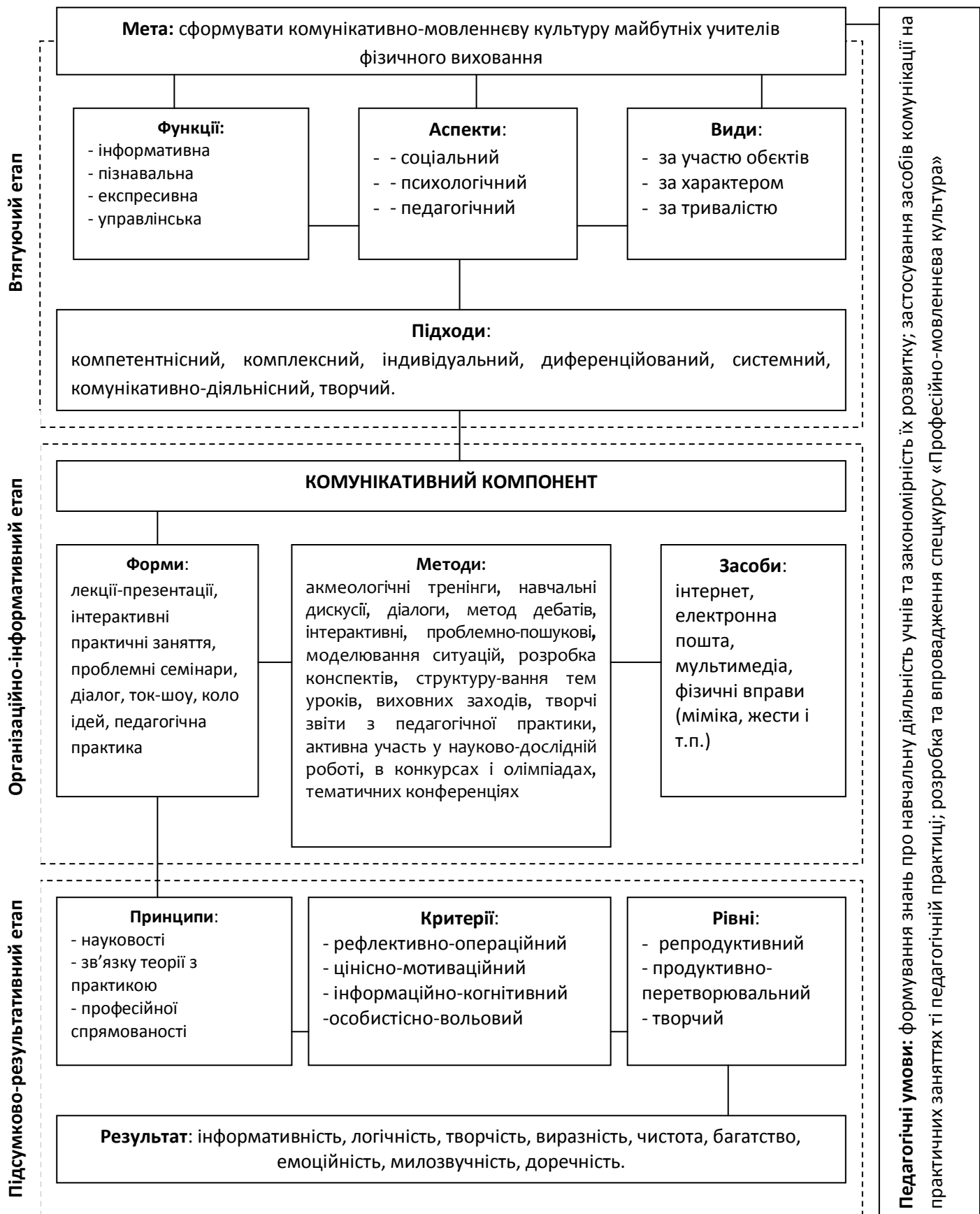

Рис. 1. Структурно-функціональна модель формування професійно-мовленнєвої культури майбутніх учителів фізичного виховання

науковості та теоретичної узагальненості знань з досліджуванним у ВНЗ дисциплін, а запропоновані принципи необхідні у роботі вивладачів і зроблять навчання студентів ефективним, додадуть йому комунікативну спрямованість, що в цілому сприятиме розвитку концепції моделювання професійно-мовленнєвої культури майбутніх фахівців фізичного виховання. Перевірити готовність майбутнього учителя фізичного виховання до навчально-виховної діяльності в загальноосвітній школі можна за допомогою критеріїв, які характеризують правильність, чіткість дій учителя під час показу і виконання фізичних вправ, широту і стійкість знань до застосування фізичних вправ, силу і мотивацію заохочення до занять фізичними вправами.

Четвертий аспект - розроблено і апробовано в умовах вузу структурно-функціонально модель формування професійно-мовленнєвої культури майбутніх фахівців з фізичної виховання: включає в себе комунікативний компонент як складову процесу підготовки студентів спрямовану на набуття досвіду використання мовних засобів у професійно значущих ситуаціях, вільного оперування смисловою інформацією, актуальною для майбутньої професійної діяльності, грамотного використання термінологічної лексики, а також виховання мовного смаку і вдосконалення техніки мови, що в цілому складає професійно-мовну культуру фахівця.

П'ятий аспект – за результатами формувального експерименту визначено рівень сформованості комунікативних якостей у студентів-майбутніх учителів фізичної культури.

Як показують спостереження на практичних заняттях, істотно ускладнюють сприйняття студентами мови викладача, як занадто швидкий або, навпаки, уповільнений темп, погана техніка мови, неясність, порушення чистоти.

Відхилення в темпі мови, невміння вибрати оптимальний темп також знижують якість практичних зв'язь з спортивних дисциплін. Темп мовлення обумовлюється автоматизмом до спілкування, ступенем розвитку мови, предметної, мовної та мовленнєвої компетентністю та іншими факторами.

Темп мовлення вчителя фізичного виховання повинен відповідати темпу розумової діяльності учнів. За даними дослідників уповільнений темп завдає більшої шкоди сприйняттю інформації.

Техніка мовлення є одним з компонентів професійної культури вчителя фізичного виховання. До технічних характеристик спілкування відноситься дикція (ступінь виразності артикуляції звуків і чіткості вимови слів,

висловлювань), гучність (інтенсивність висловлювання), стиль вимови (повний і неповний).

Повний стиль вимови – це більш ретельне обговорювання всіх звуків і повільніший темп мови (для лекторів він є обов'язковим).

Неповний стиль – це не дуже виразне або недбале вимовлення звуків та слів в прискореному темпі. Це теж має відношення до професійної мови: той чи інший стиль вимови потрібно вміти вибирати, виходячи з ситуацією мовлення.

Погана дикція (нечітке вимовлення звуків і звукосполучень, розмиті закінчення слів) вимагає підвищеної концентрації уваги, створює напругу, призводить до деформації семантичних зв'язків між елементами висловлювання.

Вимога комунікативно-доцільної мови викладача передбачає вміння трансформувати свою промову так, щоб пристосувати її для розуміння студентами.

Успішність навчання багато в чому залежить від вміння викладача в процесі взаємодії зі студентом здійснювати відбір мовного матеріалу, доступного розумінню студентів певного курсу (що мають відповідний курсу обсяг знань і досвід спілкування в даній професійній сфері).

Основними характеристиками мовлення вчителя фізичного виховання було тестування на визначення: ясності (зрозуміlostь); точності, логічності, лаконочності, виразності, емоційності, образності, барвистості, простоти, доступності, невимушеності висловлювань на заняттях фізичними вправами.

Зведені дані формувального експерименту свідчать про зростання рівня сформованості комунікативних якостей у студентів-майбутніх учителів фізичного виховання на третьому етапі тестування (рис. 1).

За результатами експериментального дослідження визначено якість сформованості комунікативних якостей студентів-майбутніх учителів фізичного виховання контрольних і експериментальних груп на трьох етапах опитування.

Підсумки дослідно-експериментальної роботи підтвердили ефективність впровадження структурно-функціональної моделі, що сприяє підвищенню ефективності процесу формування у студентів професійно-мовленнєвої культури в процесі реалізації концепції моделювання процесу формування професійно-мовленнєвої культури майбутнього учителя фізичного виховання.

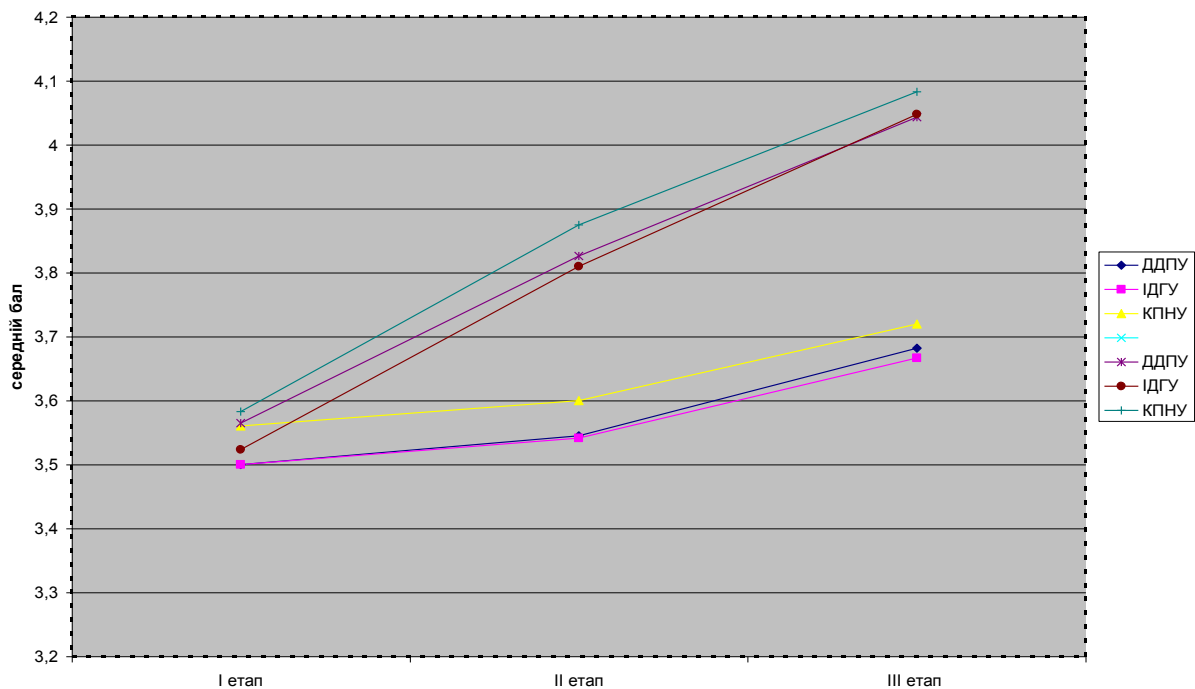

Рис. 1. Рівень сформованості комунікативних якостей майбутніх учителів фізичного виховання

Висновки. Таким чином, в організації навчальної діяльності майбутніх фахівців з фізичного виховання, пропонується використовувати концепцію моделювання процесу формування професійно-мовленевої культури майбутнього учителя фізичного виховання яка включає структурно-функціональну модель професійно-мовленевої культури майбутніх фахівців фізичного виховання: функції, аспекти, види; підходи; етапи та умови: форми, методи та засоби, принципи, критерії та рівні. Запропонована концепція допоможе реалізувати запропоновані умови в навчально-виховному процесі професійно-мовленевої культури майбутніх фахівців фізичного виховання.

Література:

1. Волкова Н. П. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх учителів до професійно-педагогічної комунікації / Волкова Н. П. // дис. д-ра наук: 13.00.04. – Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка. – Луганськ, - 2006. – 544с.
2. Гриньова В. М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя (теоретичний та методичний аспекти) / Гриньова В. М.: Автореф. докт. пед. наук. – К., 2001. – 45с.
3. Дубасенюк О. А. Концептуальні підходи до професійно-педагогічної підготовки сучасного педагога. / О. А. Дубасенюк, О. В. Вознюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Ф ранка, 2011. – 114 с.

4. Котух Н. В. Педагогічні основи особистісно орієнтованого підходу до формування комунікативних умінь учнів / Котух Н. В // Професіоналізм педагога (Проективна педагогіка: питання теорії та практики): Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції: Зб. статей. – Ч. 1. – Ялта: РВВ КДГІ, 2004. – С. 101-106.

5. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. / Почепцов Г. // – К.: Спілка рекламистів України, Українська асоціація паблік рилейшнз, 1996. – 175с.

6. Савенкова Л. О. Професійне спілкування майбутніх викладачів як об'єкт психолого-педагогічного управління / Савенкова Л. О. // Монографія - К.: КНЕУ, 2006. - 212с.

7. Цар І. О. Педагогічні технології формування індивідуального стилю професійної діяльності у майбутнього вчителя гуманітарного профілю / Цар І. О. // Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка: 2011.

8. Цимбалюк О. До проблеми дослідження комунікативної діяльності вчителя, як фактора його самореалізації в умовах гуманістично орієнтованої освіти / Цимбалюк О. // Український науковий журнал освіта регіону політологія психологія комунікації тематика: [психологія вищої школи](#) журнал № 2, 2010.

References:

1. Volkova N. P. Teoretichni ta metodichni zasady pldgotovki maybutnih uchiteliv do profeslyno-pedagogichnoyi komunikatsiyi / Volkova N. P. // dis. d-ra nauk: 13.00.04. – Luganskiy natsionalniy pedagogichniy unversitet imeni Tarasa Shevchenka. – Lugansk, - 2006. – 544s.

2. Grinova V. M. Formuvannya pedagogichnoyi kulturi maybutnogo vchitelya (teoretichniy ta metodichniy aspekti) / Grinova V. M.: Avtoref. .dokt. ped. nauk. – K., 2001. – 45s.

3. Dubasenyuk O. A. Kontseptualni pldhodi do profeslyno-pedagogichnoyi pldgotovki suchasnogo pedagoga. / O. A. Dubasenyuk, O. V. Voznyuk. – Zhitomir : Vid-vo ZhDU Im. I. Franka, 2011. – 114 s.

4. Kotuh N. V. Pedagogichni osnovi osobistsno oriEntovanogo pldhodu do formuvannya komunikativnih umiv uchniv / Kotuh N. V // Profesionalizm pedagoga (Proektivna pedagogika: pitannya teoriyi ta praktiki): Materiali vseukraYinskoYi naukovopraktichnoYi konferentsiyi: Zb. statey. – Ch. 1. – Yalta: RVV KDGI, 2004. – S. 101-106.

5. Pocheptsov G. G. Teoriya komunikatsiyi. / Pocheptsov G. // – К.: Spilka reklamistiv UkraYini, UkraYinska asotslatslya pablik rileyshnz, 1996. – 175s.

6. Savenkova L. O. Profeslyne spilkuvannya maybutnih vkladachiv yak ob'ekt psihologo-pedagogichnogo upravlinnya / Savenkova L. O. // Monograflya - K.: KNEU, 2006. - 212s.

7. Tsar I. O. Pedagogichni tehnologiyi formuvannya individualnogo stilyu profeslynoyi diyalnosti u maybutnogo vchitelya humanitarnogo profilu / Tsar I. O. // Avtoref. dis. kand. ped. nauk: 13.00.04: Ternopil'skiy natsionalniy pedagogichniy universitet Imeni Volodimira Gnatyuka: 2011.

8. Tsimbalyuk O. Do problemi doslidzhennya komunikativnoyi diyalnosti vchitelya, yak faktora yogo samorealizatsiyi v umovah humanistichno orientovanoyi osviti / Tsimbalyuk O. // Ukrayinskiy naukoviy zhurnal osvita regionu polittologiya psihologiya komunikatsiyi tematika: psihologiya vischoyi shkoli zhurnal # 2, 2010.

Кондрацька Г.Д. Концепция моделирования процесса формирования профессионально-речевой культуры будущего учителя физического воспитания.

Показаны составляющие структурно-функциональной модели формирования профессионально-речевой культуры будущего учителя физического воспитания. Раскрыты принципы педагогического общения будущего учителя физического воспитания – научности, связи теории с практикой, профессиональной направленности. Установлена и апробирована структурно-функциональная модель формирования профессионально-речевой культуры будущих учителей физического воспитания.

Ключевые слова: концепция, моделирование, профессионально-речевая культура, студент, физическое воспитание.

Kondratska G.D. The concept of modeling the process of formation of professional speech culture of the future teachers of physical education.

Shows the components of the structural-functional model of the formation of professional speech culture of the future teachers of physical education. Disclosed principles of pedagogical communication of future teacher of physical education – science, communication theory and practice, professional orientation. Installed and tested a structural-functional model of formation of professional speech culture of future teachers of physical education.

Key words: concept, modeling, professional speech culture, student, physical education.